

Lessons and Legacies in *Massekhet Avot*

Chapter 3

1 *Mishna, Avot 3:9*

Rabbi Hanina ben Dosa said: anyone whose fear of sin precedes his wisdom, his wisdom is enduring, but anyone whose wisdom precedes his fear of sin, his wisdom is not enduring. He [also] used to say: anyone whose deeds exceed his wisdom, his wisdom is enduring, but anyone whose wisdom exceeds his deeds, his wisdom is not enduring.

משנה, אבות ג:ט

רבי חנינא בן דוסא אומר כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו, חכמתו מתקיימת; וכל שחכמתו קודמת ליראת חטאו, אין חכמתו מתקיימת.

הוא היה אומר כל שמעשיו מרובין מחכמתו, חכמתו מתקיימת; וכל שחכמתו מרובה ממעשיו, אין חכמתו מתקיימת:

2 *Mishna, Avot 3:17*

Rabbi Elazar ben Azariah said: Where there is no Torah, there is no right conduct; where there is no right conduct, there is no Torah. Where there is no wisdom, there is no fear; where there is no fear, there is no wisdom. Where there is no understanding, there is no knowledge; where there is no knowledge, there is no understanding. Where there is no bread, there is no Torah; where there is no Torah, there is no bread. He used to say: one whose wisdom exceeds his deeds, to what may he be compared? To a tree whose branches are numerous but whose roots are few, so that when the wind comes, it uproots it and overturns it onto its face, as it is said, "He shall be like a bush in the desert, which does not sense the coming of good. It is set in the scorched places of the wilderness, in a barren land without inhabitant" (Jeremiah 17:6). But one whose deeds exceed his wisdom, to what may he be compared? To a tree whose branches are few but roots are many, so that even if all the winds in the world come and blow upon it, they cannot move it out of its place, as it is said, "He shall be like a tree planted by waters, sending forth its roots by a stream. It does not sense the coming of heat, its leaves are ever fresh. It has no care in a year of drought; it does not cease to yield fruit" (ibid, 17:8).

משנה, אבות ג:יז

רבי אלעזר בן עזריה אומר אם אין תורה, אין דרך ארץ; אם אין דרך ארץ, אין תורה. אם אין חכמה אין יראה; אם אין יראה, אין חכמה. אם אין בינה, אין דעת; אם אין דעת, אין בינה. אם אין קמח, אין תורה; אם אין תורה, אין קמח.

הוא היה אומר כל שחכמתו מרובה ממעשיו למה הוא דומה לאילן שענפיו מרובין ושרשיו מועטין והרוח באה ועוקרתו והופכתו על פניו שנאמר (ירמיה י"ז) והיה כערער בערבה ולא יראה כי יבא טוב ושכן חררים במדבר ארץ מלחה ולא תשב.

אבל כל שמעשיו מרובין מחכמתו למה הוא דומה לאילן שענפיו מועטין ושרשיו מרובין שאפילו כל הרוחות שבעולם באות ונושבות בו אין מזיזין אותו ממקומו שנאמר (ירמיה י"ז) והיה כעץ שתול על מים ועל יובל ישלח שרשיו ולא יראה כי יבא חום והיה עלהו רענן ובשנת בצורת לא ידאג ולא ימיש מעשות פרי:

3 *The Book of Jeremiah, 17:5-8*

ספר ירמיהו פרק יז

Lessons and Legacies in *Massekhet Avot*

<p>Thus said GOD: Cursed is the man who trusts in mortals, Who makes mere flesh his strength, And turns his thoughts from GOD. He shall be like a bush in the desert, Which does not sense the coming of good: It is set in the scorched places of the wilderness, In a barren land without inhabitant. Blessed is the man who trusts in GOD, Whose trust is GOD alone. He shall be like a tree planted by waters, Sending forth its roots by a stream: It does not sense the coming of heat, Its leaves are ever fresh; It has no care in a year of drought, It does not cease to yield fruit.</p>	<p>(ה) כֹּה אָמַר יְקוֹק אֲרוּר הַגִּבֹּר אֲשֶׁר יִבְטַח בְּאָדָם וְשֵׁם בִּשְׂר זָרְעוֹ וּמִן־יִקְוֶה יִסּוּר לְבוֹ: (ו) וְהָיָה כְּעֵרְעֵר בְּעֵרְבָה וְלֹא יִרְאֶה כִּי־יָבֹא טוֹב וְשִׁכְן חֲרָרִים בַּמִּדְבָּר אֲרָץ מְלֵחָה וְלֹא תִשָּׁב: (ז) בְּרוּךְ הַגִּבֹּר אֲשֶׁר יִבְטַח בְּיִקְוֶה וְהָיָה יְקוֹק מִבְּטָחוֹ: (ח) וְהָיָה כְּעֵץ שֶׁתּוֹל עַל־מַיִם וְעַל־יּוֹבֵל יִשְׁלַח שָׁרְשָׁיו וְלֹא יִרָא יִרְאֶה כִּי־יָבֵא חֹם וְהָיָה עָלָיו רֶעֶן וּבִשְׁנַת בַּצְּרִת לֹא יִדָּאָג וְלֹא יִמִּישׁ מַעֲשׂוֹת פְּרִי:</p>
<p>4 <i>The Book of Psalms, Chapter 1</i></p> <p>Fortunate is the man who has not followed the counsel of the wicked, or taken the path of sinners, or joined the company of the insolent; rather, the teaching of the LORD is his delight, and he studies that teaching day and night. He is like a tree planted beside streams of water, which yields its fruit in season, whose foliage never fades, and whatever it produces thrives. Not so the wicked; rather, they are like chaff that wind blows away. Therefore the wicked will not survive judgment, nor will sinners, in the assembly of the righteous. For the LORD cherishes the way of the righteous, but the way of the wicked is doomed.</p>	<p>ספר תהלים פרק א</p> <p>(א) אֲשֶׁר־יִהְיֶה אִישׁ אֲשֶׁרוֹ לֹא הֵלֵךְ בְּעֵצַת רְשָׁעִים וּבַדֶּרֶךְ חַטָּאִים לֹא עָמַד וּבִמְנוּשָׁב לָצִים לֹא יָשָׁב: (ב) כִּי אִם בְּתוֹרַת יְקוֹק חִפְצוֹ וּבְתוֹרָתוֹ יִהְיֶה יוֹמָם וּלְיָלֵה: (ג) וְהָיָה כְּעֵץ שֶׁתּוֹל עַל־פְּלִיגֵי מַיִם אֲשֶׁר פְּרִיּוֹ יִתֵּן בְּעֵתוֹ וְעֵלְהוֹ לֹא־יִבּוֹל וְכֹל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה יִצְלִיחַ: (ד) לֹא־כֵן הֲרָשָׁעִים כִּי אִם־כַּמֶּץ אֲשֶׁר־תִּדְפְּנוּ רוּחַ: (ה) עַל־כֵּן לֹא־יִקְמוּ רְשָׁעִים בַּמִּשְׁפָּט וְחַטָּאִים בְּעֵדַת צְדִיקִים: (ו) כִּי־יִוָּדַע יְקוֹק דֶּרֶךְ צְדִיקִים וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים תִּאבֵּד:</p>
<p>5 <i>Minor Tractates, Avot of Rabbi Natan (Version 1) 22</i></p> <p>Rabbi Hanina ben Dosa said: anyone whose fear of sin precedes his wisdom, his wisdom is enduring, but anyone whose wisdom precedes his fear of sin, his wisdom is not enduring, as it is stated, "The beginning of wisdom is the fear of G-d" (<i>Psalms</i> 111:10).</p> <p>He [also] used to say: anyone whose deeds exceed his wisdom, his wisdom is enduring, but anyone whose wisdom exceeds his deeds, his wisdom is not enduring, as it is stated, "We shall do and we shall hear" (<i>Exodus</i> 24:7).</p>	<p>מסכתות קטנות, אבות דרבי נתן (נוסחא א) פרק כב</p> <p>רבי חנינא בן דוסא אומר כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו חכמתו מתקיימת. וכל שחכמתו קודמת ליראת חטאו אין חכמתו מתקיימת שנאמר ראשית חכמה יראת ה' (תהלים קי"א י')</p> <p>הוא היה אומר כל שמעשיו מרובין מחכמתו חכמתו מתקיימת. וכל שחכמתו מרובה ממעשיו אין חכמתו מתקיימת שנאמר נעשה ונשמע (שמות כד:ז):</p>

Lessons and Legacies in *Massekhet Avot*

They said before Rabban Yohanan ben Zakkai, What is a scholar who fears sin? He said to them, This is a craftsman holding his tool. A scholar who does not fear sin, what is he? He said to them, This is a craftsman who is not holding his tool. One who fears sin but is not a scholar, what is he? He said to them, This is not a craftsman, but he has his tool in hand.

Rabbi Elazar ben Azariah said: Where there is no Torah, there is no right conduct; where there is no right conduct, there is no Torah. Where there is no wisdom, there is no fear; where there is no fear, there is no wisdom.

He used to say: A person who has good deeds and has learned abundant Torah, to what is he comparable? To a tree which stands upon the water. Its branches are few but its roots are numerous. Even if the four winds of the world come, they do not move it from its place, as it is said, "He is like a tree planted beside streams of water" (*Psalms* 1:3).

A person who does not have good deeds but has learned [abundant] Torah, to what is he comparable?

To a tree which stands in the desert. Its branches are numerous but its roots are few. When the wind blows it, it uproots it and overturns it on its face, as it is said, "He shall be like a bush in the desert, etc." (*Jeremiah* 17:6).

6 *Minor Tractates, Avot of Rabbi Natan (Version 2) 32*

Rabbi (Yohanan) [Hanina] ben Dosa said: anyone whose fear of sin precedes [his wisdom, his wisdom will ultimately endure, but if his wisdom (precedes) his fear of sin,] his wisdom will not ultimately endure. If his deeds (precede) his wisdom, it will ultimately endure. [If his wisdom (precedes) his deeds, it will not ultimately endure.]

There is a parable: to what may the matter be compared? To one who comes to the shopkeeper. He says to him, Give me a quarter (*log*) of wine. He says to him, Bring a utensil, and he opens his satchel for him. He says to him, Give me oil. He says, Bring a utensil, and he opens his bundles for him. He says to him, Accursed one! You don't have a utensil, but you wish to take wine and oil? So the Holy One, blessed be He, says to the wicked, You do not have good

אמרו לפני רבן יוחנן בן זכאי חכם ירא חטא מהו. אמר להם הרי זה אומן וכלי אומנותו בידו. חכם ואין ירא חטא מהו. אמר להם הרי זה אומן ואין כלי אומנותו בידו. ירא חטא ואין חכם מהו. אמר להם אין זה אומן אבל כלי אומנותו בידו:

רבי אלעזר בן עזריה אומר אם אין תורה אין דרך ארץ. אם אין דרך ארץ אין תורה. אם אין חכמה אין יראה. אם אין יראה אין חכמה:

הוא היה אומר אדם שיש בו מעשים טובים ולמד תורה הרבה למה הוא דומה? לאילן שעומד על המים ענפיו מועטין ושרשיו מרובין אפילו ארבע רוחות העולם באות אין מזיזות אותו ממקומו שנאמר והיה כעץ שתול על פלגי מים וגו' (תהלים א' ג').

אדם שאין בו מעשים טובים ולמד תורה [הרבה] למה הוא דומה לאילן שעומד במדבר ענפיו מרובין ושרשיו מעוטין כשרוח נושבת בו עוקרתו והופכתו על פניו שנאמר והיה כערער בערבה וגו' (ירמיה י"ז ו').

מסכתות קטנות, **אבות דרבי נתן** (נוסחא ב) פרק לב

רבי (יוחנן) [חנינא] בן דוסא אומר כל שקדמה יראת חטאו [לחכמתו] **סופו להתקיים**. חכמתו ליראת חטאו [אין סופו להתקיים]. מעשיו לחכמתו סופו להתקיים. [חכמתו למעשיו אין סופו להתקיים].

משל למה הדבר דומה לאחד שבא אצל החנוני. א"ל תן לי רביעית יין. א"ל הבא כלי ופתח לו את תיקו. א"ל תן לי שמן. א"ל הבא כלי ופתח לו את המפושלות. א"ל בן מאירה כלי אין בידך ואתה מבקש ליטול יין ושמן. כך הקדוש ברוך הוא אומר לרשעים מעשים טובים אין בידכם ואתם מבקשים ללמוד תורה

Lessons and Legacies in *Massekhet Avot*

<p>deeds in your hands, but you wish to study Torah? As it is stated, "Why would you speak of my <u>laws</u>?" (<i>Psalms</i> 50:16) You do not observe my laws; how could you speak of them, "and yet you detest rebuke" (<i>ibid.</i>).</p>	<p>שנאמר ולרשע אמר אלהים מה לך לספר חקי (תהלים נ' ט"ז). חוקי אין את משמר היאך את מספר בהם ואתה שנאת מוסר (שם שם):</p>
<p>7 <i>Minor Tractates, Avot of Rabbi Natan</i> (Version 2) 34</p> <p>Rabbi Shimon ben Elazar says, Anyone whose deeds are more numerous than his wisdom is comparable to what? To one riding on a horse with a bit in its mouth. He may turn it wherever he wishes. And anyone whose wisdom is more abundant than his deeds (is comparable) to one riding on a horse without a bit in his mouth. He rides upon it and falls from it and breaks his joints.</p>	<p>מסכתות קטנות, אבות דרבי נתן (נוסחא ב) פרק לד</p> <p>רבי שמעון בן אלעזר אומר כל שמעשיו מרובים מחכמתו למה הוא דומה לרוכב סוס וכלונס בפיו כל מקום שהוא רוצה הוא מחזירו. וכל שחכמתו מרובה ממעשיו לרוכב סוס ואינו כלונס בפיו רכב עליו ונפל ממנו ושבר את מפרקתו:</p>